

SISSEJUHATUS

Kohtasin kord poissi, kes oli nõeltest nii läbi torgitud, et kogu ta kehal mädanesisid lahtised haavad. Ta lausa mädanesis elusast peast. Jalad oli tal sinakasmustad, vaevu suutis käia. Ta lehkas mitme meetri takka ...

Ta enam ei suutnud endale uut annust süstida: ihul polnud kohta, kuhu süst teha. Kui teda tabas “võõrutus”, istus ta peegli ette ja üritas kobamisi torgata süstlanõela kaelaveeni, mis tal harva õnnestus ...

(“Tragöödia kirjades”, Vladimir Kukk).

MUUTUJA

SÕLTUVUS

Narkomaania on psüühiline või füüsiline sõltuvus, mis on tekkinud narkootiliste või psühhotroopsete ainete tarvitamise tagajärjel. Narkomaan on isik, kellel narkootiliste või psühhotroopsete ainete tarvitamise tagajärjel esineb psüühiline või füüsiline sõltuvus nendest ainetest.

Narkomaania on laialt levinud probleem nii Eestis kui ka maailmas. Narkomaania on haigus kogu eluks. Isegi kui narkomaan tarvitamise maha jätab, on ta mittetarvitav narkomaan.

SÕLTUVUS

- Üldjuhul peetakse narkootikumideks aineid, mis tekitavad sõltuvust (*narcos* - sõltuvus.)
- **PSÜHHOLOOGILINE SÕLTUVUS** – kontrollimatu ja tugev soov korrata narkootikumi tarbimist, ilma, et organism seda normaalseks elutalituseks vajaks. Soovitakse saavutada hea enesetunne või eufooria, olla koos teatud seltskonnaga, elada läbi narkojoobes kogetut üha uuesti ja uuesti, millest võib kujuneda
- **FÜÜSILINE SÕLTUVUS** – kehaline vajadus tarvitada kindlat ainet või aineterühma, saamaks tagasi igapäevane enesetunne ning kogeda joovet.
- **TOLERANTSUS** – ehk taluvus, on levinuim mõnuainete korduva kasutamisega seonduv nähtus. Selle all mõistetakse indiviidi taluvuse tõusu mõnuaine suhtes ja aine toime vähenemist korduval manustamisel.

KANEP

- Kanep on ilmselt levinuim narkootikum maailmas
- Kanepi nime all mõeldakse üldjuhul kanepitaime (*cannabis sativa*) maapealseid kuivatatud osi, kanepiõisikuid ning lehti, mida nimetatakse marihuanaks.
- Kanepil on nii rahustavad, stimuleerivad kui ka hallutsinogeensed omadused
- Kanepit tarvitatakse suitsetades, harvem ka kanepikoogi või -teena.
- Kanepis leiduv olulisim narkootilise toimega aine on tetrahüdrokannabinool (THC.)

NARKODIILERI TUNNEB JUBA KAUGELT ÄRA

Tihti arvatakse, et keelatud uimasteid müüvad kurjategija välimusega ning teistest selgelt eristuvad tegelased. Või siis hoopis asotsiaalid või filmidest nähtud värvikad pätivälimusega tüübid. Tegelikult on narkodiiler samasugune inimene nagu sina. Kõige sagedamini ostetakse uimasteid oma sõprade-tuttavate käest. Välimuse järgi ei ole tavaliselt aru saada, kes on narkodiiler. Hoolimata oma tavalisest välimusest on selline inimene kurjategija.

KÕIK MU SÕBRAD TEAVAD NARRKOOTIKUMIDEST PALJU JA ON NEID PROOVINUD

Paljud arvavad, et nende sõbrad teavad narkootikumidest kõike, et sõbrad on paljusid aineid proovinud ning teavad nende mõju, et sõprade juttu võib alati uskuda ja usaldada. Tegelikult liigub narkootikumide kohta uskumatult palju valeinfot, ka nende inimeste hulgas, kes ise uimasteid kasutavad. Isegi pikaajalised tarvitajad teavad uimastitest üllatavalt vähe.

KANEP EI TEKITA SÕLTUVUST

Paljud inimesed usuvad, et kanep on isegi tubakast vähem kahjulik ning selle kasutamine peaks olema seadusega samamoodi lubatud nagu sigaretid ja alkohol. Samas on tõestatud, et kanep siiski tekitab vaimset sõltuvust. Umbes 10% kõigist kanepi proovijatest jõuavad ka kanepisõltuvuse faasi. Kanepisuits sisaldab oluliselt rohkem vähkitekitavaid aineid kui tubakasuits. Kui tubakas rikub üksnes inimese tervist, siis kanep tekitab veel lisaks ka mäluhäireid. Mõnigi kord on pikaajalised kanepisuitsetajad ükskõiksed ja teotahtetud. Kanepi tarvitamine enne autorooli istumist on sama ohtlik kui alkoholi joomine.

RAVIKANEP

NPALS § 3. Narkootiliste ja psühhotropsete ainete käitlemise piiramine

(1) Narkootiliste ja psühhotropsete ainete käitlemine on keelatud, **välja arvatud meditsiinilisel või teaduslikul eesmärgil**, narkootiliste ja psühhotropsete ainetega seotud kuritegude ennetamiseks, avastamiseks ning tõkestamiseks või käesolevas seaduses ettenähtud õppeotstarbel kasutamise eesmärgil.

SEADUSANDLUS

OLULIST SEADUSANDLUSEST:

- Igasugune narkootilise aine omamine on Eestis keelatud;
- Seadus ei tee vahet, kas narkootikume müüakse või antakse tasuta edasi;
- Seadus eristab suurt ja väikest kogust narkootilist ainet;
- Suur kogus narkootikume on kogus, mis tekitab joobe kümnele tavainimesele;
- Lühidalt: suur kogus on kümme doosi.

KARISTUSSEADUSTIK

§ 188. Unimaguna, kanepi ja kokapõõsa ebaseaduslik kasvatamine

(1) Unimaguna, kanepi või kokapõõsa ebaseadusliku kasvatamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) grupi poolt;

2) isiku poolt, kes on varem toime pannud käesolevas jaos sätestatud kuriteo või narkootilise või psühhotroopse aine varguse, röövimise, salakaubaveo, üleandmise või käitlemise kinnipidamiskohas, – karistatakse ühe- kuni kümneaastase vangistusega.